

عنوان مقاله:

اثرات هیدرولوژیک سدها و بندهای ایجاد شده بر روی رودخانه های قمرود و قره چای بر منطقه قم

محل انتشار:

سی امین گردهمایی علوم زمین (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسندگان:

رضا مقدم فردویی - کارشناسی ارشد هیدروژئولوژی از دانشگاه سیستان و بلوچستان

رضا محمدی احمدآبادی - کارشناسی ارشد هیدروژئولوژی از دانشگاه شهید چمران اهواز

علیرضا عرب بافرانی - کارشناس خبره شرکت آب منطقه ای قم

خلاصه مقاله:

بیشتر شهرها و استانهایی که در پایاب رودخانه ها قرار دارند درگیر مسائل و مشکلات اثرات هیدرولوژیک ناشی از احداث سدها و بندهای ذخیره ای و کنترلی در بالا دست رودخانه ها می باشند. رشد جمعیت و رقابت های بین استانی این اثرات را بیشتر تشدید میکند و شدت این آثار به مرور زمان افزایش می یابد. به همین دلیل برای غلبه بر مشکلات هیدرولوژیک حاصل از احداث سدها در سرآب هانیاز به اصلاح روشهای گذشته و بازبینی در محاسبات می باشد و به طور کلی نیاز به مدیریت فرا منطقه ای و به اصطلاح مدیریت یکپارچه می باشد. همچنین در هنگام مطالعه اثرات هیدرولوژیکی باید همه عوامل مثبت و منفی را با هم بررسی و مقایسه نمود (در این مورد می توان به احداث سد ۱۵ [خرداد اشاره نمود که با تامین آب شرب شهر زیارتی قم مشکل بزرگی را حل نموده است). [12 در همین راستا، داده های کمی و کیفی آب زیرزمینی و سطحی و همچنین اطلاعات زمین شناسی هیدرولوژیک و GIS حوزه رودخانه های اصلی منتهی به استان قم جمع آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. سپس اطلاعات مذکور به صورت دوره های قبل و بعد از احداث سدها و بندها (سال 73-74 مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت و اثرات هریک از پارامترهای مورد نظر برآورد گردید. این تحلیل ها نشان داد بیشترین اثرات هیدرولوژیک در استان قم مربوط به ایجاد سدهای آغچه، فرنق، و تا حدودی سد ۱۵ خرداد، برداشت توسط نهرها، بند های انحرافی بر روی رودخانه قمرود و سدالغدير ساوه و افزایشمخزن سد اکباتان [10] و ایجاد بندهای دیگر بر روی رودخانه قره چای، مربوط به تغییرات کیفی و کمی آب های زیرزمینی است که می توان آثار آن را به صورت افت سطح آب زیرزمینی، کاهش کیفیت و پیشروی آب شور مشاهده نمود. در بررسی تغییرات هیدرولوژیک چندین پارامتر دخالت دارند (از جمله خشکسالیهای پی در پی و حتی تغییر اقلیم) که احداث بندها و سدها در بالا دست رودخانه نیز یکی از عوامل مذکور می باشد. تغییر اندازه دریاچه نمک که به عنوان خروجی رودخانه های قره چای و قمرود شناخته می شود با استفاده از عکس های ماهواره ای مورد سنجش قرار گرفت. صحت هریک از عوامل بررسی شده به [راحتی با توجه به ادامه روند تاثیرات، قابل ردیابی و صحت سنجی است.]

کلمات کلیدی:

هیدرولوژی، سد، آب زیرزمینی، عکس های ماهواره ای، رودخانه های قمرود و قره چای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/182329>

